

Keskkonnasõbralike ürituste korraldamise juhend

Materjalid ja ostud

Minimaalsed nõuded:

1. Küllastajate nimekaardihoidjad või kaelapaelad peavad olema korduvalt kasutatavad.
2. Meenete, kingitustena ei jagata ühekordse kasutusega asju, v.a toit.
3. Dekoratsioonid peavad olema korduvalt kasutatavad.

Soovitused:

1. Siltide, õppe-, koolitus- ja muude materjalide disain ja materjalide valik peaks võimaldama korduskasutamist. Nende tagastamine ja kogumine peaks olema korraldaja poolt tehtud küllastajale mugavaks ning selgelt arusaadavaks.
2. Võimalikult palju asendada paberil olevaid materjale (kutsed, trükised jms) elektrooniliste võimalustega. Võimalusel kasutada ringlussevõetud paberit või printimist tootmisjääkidele, vanapaberist toodetud paberile.
3. Meeneid ja kinke jagada nii vähe kui võimalik. Kui see on ikkagi vajalik, eelistada keskkonnahoidlikke teenuseid, annetusi-toetusi. Füüsiliste kinkide puhul eelistada näiteks kohalikku toitu ja maitseelamusi ning praktilisi, keskkonnahoidlikest materjalidest toodetud esemeid.
4. Inventari, materjalide, vahendite tellimisel valida mõõdukad kogused, mis tagavad, et ülejäägid oleks minimaalsed. Soovitatav on suuremate koguste materjali, inventari vms soetamisel teha koostööd teiste sarnaste või samal ajal toimuvate ürituste korraldajatega, et optimeerida pakendamist ning vähendada transpordi vajadust.
5. Vältida kaupade, kinkide jm inventari liigset pakendamist.

Toitlustus, veekasutus

Minimaalsed nõuded:

1. Ühekordsete joogikõrte, segamispulkade ja kokteilikaunistuste kasutamine ei ole lubatud.
2. Järele jäänud toidule on tagatud kasutus: annetamine või korraldajate ja klientide poolt kaasavõtmine, eelistatavalt korduskasutatavates anumates. Söödavat toitu ära visata ei tohi.

Soovitused:

1. Võimalusel tuleb eelistada alati korduskasutatavaid nõusid, söögiriistu ja serveerimislahendusi ühekordsetele.
2. Lubada osalejatel võtta kaasa korduskasutatavad joogipudelid ja oma toidunõud. Võimaldada üritusel nõude loputamist.
3. Üritustel teha kättesaadavaks tasuta puhas kraanivesi, paigutada veepunktid toidualade lähisteles.
4. Võimalusel vältida pudelivee (ja muude pudelijookide) serveerimist, pakkuda korduskasutatavate joogipudelite täitmise võimalust.
5. Joogiklaasid täita vastavalt külastaja vajadusele, mitte neid ilma külastaja soovita täis valada.
6. Kui ühekordsete nõude kasutamist pole võimalik vältida, siis eelistada kompostitavaid nõusid, juhul kui on tagatud nõuetekohane kompostimine (N: palmilehtedest, nisukliidest või vastavad EL standardile EN13432, mis tähendab, et nõud sobivad tööstuslikuks kompostimiseks).
7. Toitude ja toitlustajate valikul veenduda, et pakutakse ka 100% taimseid (vegan) roogi. Cateringi puhul tellida vähemalt üks täistaimne roog, toiduüritustele kaasata vähemalt paar täistaimset toitu pakkuvat toitlustajat.
8. Eelistada toitlustajaid, kes pakuvad hooajalisest ja mahedast toorainest valmistatud toitu ning võimalusel eelistada rohelist energiat kasutavat toitlustusettevõtet.
9. Eelistada õiglase kaubanduse põhimõtete järgi toodetud kohvi, teed, suhkrut ja muid toiduaineid ning jooke.

Transport

Minimaalne nõue:

1. Küllastajatele jagada infot erinevate transpordivõimaluste kohta, mis on alternatiiviks üksi autoga tulemisele; välisriikidest tulijatele jagada infot lennureisi kliimamõju kompenseerimise võimaluste kohta.

Soovitused:

1. Arvestada võimalusel ürituse toimumiskoha valikul, et see oleks lihtsasti ligipääsetav ühistranspordi ning rattaga. Teavitada alati osalejaid, kuidas täpselt on võimalik tulla üritusele ühistranspordiga ning kus asuvad parkimisalad, et kesklinnas toimuvatel üritusel vältida ummikuid.
2. Võimalusel panna käima eribussid/-rongid. Lisada igale infokandjale/promomaterjalile soovitus tulla üritusele ühistranspordiga, rattaga või jalgsi.
3. Korraldajatele võib soovitada müüa teatud üritustele pileteid autopõhiselt: pilet auto kohta, sõltumata reisijate arvust.

Energia, ressursitõhusus

Minimaalsed nõuded:

1. Mitmepäevase ürituse küllastajate välisel ajal tuleb elektrikasutus toimumispaigas viia minimaalseks viisil, mis ei takista ürituse toimumist.
2. Kui ürituse toimumispaik seda võimaldab, tuleb energiaallikaks valida püsiv elektriühenduse lahendus ajutiste generaatorite asemel.
3. Korraldaja peab ürituse ajal ja järel jälgima, et ei tekiks ressursikadu.

Soovitused:

1. Eelistada üritusel taastuenergiaallikatest pärit elektrienergiat. Eritranspordi tellimisel eelistada väikese CO2 heitmega sõidukeid (nt gaasibussid, heitnormile EURO6 vastavad bussid).
2. Jälgida üritusel kasutatava inventari valimisel, et see oleks võimalikult energiasäästlik. Kasutada elektrienergiat tarbivaid seadmeid väikseimas võimalikus mahus, mis on vajalik ürituse läbiviimiseks.
3. Kasutada üritusel inventari, mis vähendab ressursside raiskamise võimalust: eelistada pumba või taimeriga kätepesujaamu, liikumisanduriga valgustust, täidetavad desovahendite anumaid ühekordsete asemel jne.

Arvestamine ümbruskonna ja kogukonnaga

Minimaalsed nõuded:

1. Ürituse territoorium peab pärast üritust jääma sama heasse seisukorda kui enne üritust.
2. Tekitatud kahju maastikule tuleb heastada.
3. Ümberkaudsete kinnistute omanikke teavitatakse toimuvast üritusest vähemalt 1 nädal varem.

Soovitused:

1. Vähendada üritusega seotud heli- ja valgusreostust, mis võib häirida ümbruses elavaid inimesi ja koduloomi (võimalusel eelistada ilutulestiku asemel valgusinstallatsioone; mitte jätta ürituse toimumispaika terveks ööks täisvalgustusega, muusikat mängima jne).
2. Jälgida transpordi/parkimise korraldamisel, et see häiriks minimaalselt kohalikku elu. Teavitada ajutistest muudatustest võimalikult varakult.
3. Kaasata ürituse toimumispaiga piirkonna kogukonda ja inimesi võimalusel ürituse korraldusse, vabatahtlikena, pakkuda soodustusega sissepääsu/kauplemisvõimalust jne.

Jäätmekäitlus

Minimaalne nõue:

1. Jäätmete liigiti kogumise kohustus kehtib nii osalejatele kui korraldajatele/kauplejatele.
 - a. Küllastajatelt jäätmete kogumise liigid sõltuvad ürituse iseloomust, minimaalselt tuleb koguda eraldi segaolmejäätmed, biojäätmed ning panditaara ja pakendid (kui seda üritusel tekib).
 - b. Üritusel kasutatakse prügikonteinerite tähistamiseks järgnevaid tähistusvärve:
 - i. taara – roheline
 - ii. biojääde – pruun
 - iii. segapakend – kollane - (kui on nõue jäätmehoolduseeskirjas ja küllastajatel seda tekib)
 - iv. segaolme – must
 - c. Ürituse tootmis- ja ettevalmistuse raames ning üritusel osalevatelt kauplejatelt ja teistelt partneritelt tuleb eraldi liigiti koguda koos järgmiste tähistusvärvidega:
 - i. segaolmejäätmed - must
 - ii. segapakend - kollane
 - iii. papp ja paber - sinine
 - iv. kui tekib, siis ka biojäätmed - pruun
 - v. kui tekib, siis ka panditaara - roheline
 - vi. kui tekib, siis ka ohtlikud jäätmed - punane
 - vii. kui tekib, siis ka vedeljäätmed (sh toiduõli) - teistest eristuv

Soovitused:

1. Liigiti kogumist toetab jäätmekonteinerite/jäätmeraamide selge ja arusaadav märgistus nii eesti keeles kui ka vajadusel võõrkeeltes. Siltidel tuleb kasutada läbivald kindlaid tähistusvärve ning soovitatavalt ka ikonograafiat. Selleks on tasuta kättesaadavad prügikasti siltide [kujundusfailid](#).
 - a. Küllastajatele täiendava selguse loomiseks on headeks abivahenditeks tootenäidiste lisamine konteinerile-siltidele või “seemneks” jäätmekonteinerisse;
 - b. Tõhusaks liigiti kogumise kvaliteedi parandamise meetmeks on rohesaadikute kasutamine, kes aitavad jäätmekogumispunktidel küllastajatel paremini jäätmeid sorteerida. Selleks saab edukalt kasutada vabatahtlikke, noortemalevat või tudengeid.

Kommunikatsioon

Minimaalsed nõuded:

1. Keskkonnahoiuga seotud reeglid külastajatele peavad olema kommuniqueeritud ja avalikult kättesaadavad vähemalt nädal enne üritust.
2. Partneritele/kauplejatele peavad olema keskkonnahoiuga seotud reeglid kommuniqueeritud kirjalikult koostöökokkulepete sõlmimise hetkel või piisavalt varakult enne ürituse toimumist, et kaupleja/partner oleks võimeline keskkonnahoiu reegleid täielikult täitma.
3. Nii külastajatele kui partneritele selgitatakse keskkonnareegleid ka kohapeal ürituse ajal.

Soovitused:

1. Vajalik on järjepidev ja korduv kommunikatsioon keskkonnahoidlike põhimõtete kohta, mida kasutatakse. Seda kommunikatsiooni on tarvis teha nii auditooriumile, tiimile, partneritele kui ka kauplejatele/esitlusaladele. Kasutada tasub lihtsat keelt, vältida erialast sõnavara.
2. Keskkonnahoiu- ja jäätmekorralduse reeglite selgitamiseks luua lihtsad ja selged juhised, mis jõuavad aegsasti sihtrühmadeni (nt kauplejad, esitlusaladel osalejad jms). Produktsiooni ja ülesehituse tiimidele ning kauplejatele/esitlusaladele ning partneritele on tarvis keskkonnahoidliku korralduse reegleid kohapeal vahetult ürituse eel ning ajal meenutada.
3. Keskkonnahoidlikkuse teavitust tuleb toetada ürituse avalikus kommunikatsioonis ning ka kohapealse infograafikaga (sildid, viidad jms).
4. Valmistada ette võimalikud vastused kogukonna, osalejate ja meedia kriitilistele küsimustele (nt rohepesu süüdistused, tõrjuv hoiak külastaja lisapingutustele).